

İstanbul, 05.04.2024

DUYURU 609

Konu: 31.03.2024 Tarihli geçici vergi hesaplamalarında kullanılacak enflasyon düzeltme katsayıları, enflasyon düzeltmesine ilişkin kimi hususlar ve geçici vergi beyannamesinde düzeltilmiş bilançonun da beyan edileceği hk.

31.03.2024 tarihi itibarıyla hazırlanacak geçici vergi beyannamesine esas kazancın tespitinde (eğer bir erteleme olmaz ise) enflasyon düzeltmesine ilişkin mevzuat hükümlerinin dikkate alınması gerekmektedir.

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından Mart ayına ilişkin yurt içi üretici fiyat endeksi 3252,79 olarak açıklamıştır.

Bu kapsamda 31.03.2024 tarihli enflasyon düzeltmesinde kullanılacak katsayılar aşağıda belirtilmiştir.

Taşıma Katsayısı (31.12.2023 tarihinde düzeltilmiş kıymetler için)

Düzeltilme işlemine tabi tutulacak bilançoda yer alan iktisadi kıymetlerden bazılarının düzeltmeye esas tarihleri, düzeltme yapılmış bir tarihten öncesine gidebilir. Bu takdirde bu tür iktisadi kıymetler için yeniden düzeltmeye esas tarihe kadar inerek, uygun düzeltme katsayısını bulmaya gerek yoktur; düzeltme yapılan en son bilançoda, bu iktisadi kıymete ait değerlerin uygun bir katsayı ile çarpılması düzeltme işlemi için yeterlidir.

Bu kapsamda, bilançodaki parasal ve parasal olmayan tutarların, taşıma katsayısı kullanılarak ilgili dönemin sonundaki yeni değerlerinin hesaplanmasına "taşıma" denilir ve hesaplama işlemi "taşıma katsayısı" kullanılarak yapılır.

31.03.2024 tarihi itibarıyla taşıma katsayısı $(3.252,79/2915,02=)$ **1,11587** olarak hesap edilmektedir.

Düzeltilme Katsayıları (2024 yılında bilançoğa dahil olan parasal olmayan kıymetler için):

Ay	Düzeltilme Katsayısı
Ocak 2024	1,07155
Şubat 2024	1,03295
Mart 2024	1

Stoklara İlişkin “Basit Ortalama Yöntemi” Düzeltme Katsayısı:

“Basit ortalama yöntemi”nde düzeltme katsayısı, mali tabloların ait olduğu aya ilişkin fiyat endeksinin (Yİ-ÜFE), bu endeks ile bir önceki geçici vergi döneminin sonundaki fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) toplamının ikiye bölünmesi sonucu bulunan endekse bölünmesiyle elde edilen katsayı olarak hesaplanır ve düzeltmeye esas tutar olarak da düzeltme işlemine tabi tutulan bilançoda yer alan stoklara ait değerler esas alınır.

31.03.2024 tarihli enflasyon düzeltmesinde kullanılacak basit ortalama yöntem düzeltme katsayısı **1,05476** olarak hesap edilmektedir.

Muhasebeleştirme ve Kar/Zararın Tespiti

Geçici vergi dönemleri ve hesap dönemi sonu itibarıyla oluşan kâr ya da zarar, “698-Enflasyon Düzeltme Hesabı”nın bakiyesine göre bulunacaktır.

“698-Enflasyon Düzeltme Hesabı”nın bakiyesi, “648-Enflasyon Düzeltmesi Kârları/ 658-Enflasyon Düzeltmesi Zararları” hesapları aracılığıyla “Dönem Kârı veya Zararı Hesabı”na devredilerek kapatılacak ve verilen bakiye türüne göre işletmenin dönem kâr ya da zararı görülmüş olacaktır.

Önceki Yıldan Devreden Matrahtan Düşülebilir Geçmiş Yıllar Zararının (Önceki Yıl Kurumlar Vergisi Beyannamelerinde Devreden ve Kullanılmayan Mali Zararların) Durumu

Bilanço esasına göre defter tutan gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri, 2024 hesap dönemi başından itibaren verilecek yıllık gelir vergisi ve kurumlar vergisi beyannameleri ile geçici vergi beyannamelerinde beyan edecekleri vergi matrahlarını tespit ederken, (düzeltme öncesi bilançolara dayanan) 2023 ve önceki hesap dönemlerine ait indirilemeyen geçmiş yıl mali zararlarını mukayyet değerleri ile dikkate alacaklardır.

Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının, (5) numaralı bendinin son paragrafında “Matrahın tespitinde, kanunen kabul edilmeyen giderler, istisnalar ve geçmiş yıl malî zararları enflasyon düzeltmesine tâbi tutulmuş tutarları ile dikkate alınır.” hükmü yer almaktadır.

Bilanço esasına göre defter tutan gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri 2024 hesap dönemi başından itibaren verilecek yıllık gelir vergisi ve kurumlar vergisi beyannameleri ile geçici vergi beyannamelerinde beyan edecekleri vergi matrahlarını tespit ederken, (düzeltilmiş 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançoya dayanan) 2024 ve sonraki hesap dönemlerine ait geçmiş yıl mali zararlarını, enflasyon düzeltmesi yapma şartlarının varlığına/devamına bağlı olarak, enflasyon düzeltmesine tabi tutulmuş tutarları ile dikkate alacaklardır.

Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler ve İstisnaların Durumu

Bilanço esasına göre defter tutan gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri 2024 hesap dönemine ilişkin verilecek geçici vergi beyannameleri ile yıllık gelir vergisi ve kurumlar vergisi beyannamelerinde beyan edecekleri vergi matrahlarını tespit ederken;

- Bilanço üzerinde düzeltmeye tabi tutulan parasal olmayan kıymetlerden kaynaklanan kanunen kabul edilmeyen giderleri düzeltilmiş tutarlarıyla,
- Vergiden istisna edilmiş olan kazançlarını ise bu kazançların belirlenmesine esas bilançoların düzeltilmesi sonucu oluşan farkları da içerecek şekilde belirlenen tutarlarıyla dikkate alacaklar, beyanname üzerinde ayrıca bir düzeltme yapmayacaklardır.

Bu kapsamda, ödenen trafik para cezası, binek otomobillere ilişkin akaryakıt gibi harcamaların gider olarak dikkate alınamayacak kısmı, gider olarak dikkate alınamayacak olan

motorlu taşıtlar vergisi ödemeleri gibi harcamalar, enflasyon düzeltmesine tabi tutulmayacağından, beyannamede mevcut tutarları üzerinden kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınacaktır. Fazladan ayrılmış amortisman tutarları gibi giderler, enflasyon düzeltmesine tabi tutulacağından, beyannamede düzeltilmiş tutarları üzerinden kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınacaktır.

Enflasyon Düzeltmesi Yapılan Geçici Vergi Döneminde Beyannameye Bilanço Eklenmesi Gerektiği

555 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği uyarınca enflasyon düzeltmesi yapma ve geçici vergi beyannamesi verme zorunluluğu bulunan mükelleflerce, enflasyon düzeltmesinin yapıldığı geçici vergi ve hesap dönemlerine ilişkin gelir/kurumlar beyannamelerine düzeltilmiş (düzeltme sonrası) bilanço eklenir.

Nitekim 2024 yılı vergilendirme döneminden itibaren geçici vergi beyanlarında mükelleflerin cari döneme ilişkin bilanço bilgilerini beyan etmeleri gerekliliğine istinaden beyannamenin “Ekler” kulakçığına “Ayrıntılı Bilanço” başlığı altında “Aktif, Pasif, Dipnot (1), Dipnot (2)” başlıklı tablolar eklenmiştir.

Durum bilgilerinize sunulur.

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. ERİŞ Bağımsız Denetim ve YMM AŞ'ye, işbu belgenin içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

Saygı ile,
**ERİŞ BAĞIMSIZ DENETİM
VE YMM A.Ş.**